

Verdiepende Sessie “Groningse Aanpak” Behandeling Woo-verzoeken

FruinMullerzaal Nationaal Archief – Den Haag
5 oktober 2023 – 15:00 – 17:00

Regeringscommissaris
Informatiehuishouding

K. (Kees) Keulemans

Adviseur Informatiehuishouding & Openbaarheid Regeringscommissaris
Informatiehuishouding

R. (Robert) Nat

Data-specialist Woo-verzoeken Provincie Groningen

Bron: <https://cairns.typepad.com/.a/6a00d8345280d769e20148c7d4e627970c-800wi>

Bron: <https://www.congressionalresearch.org/extrafiles/images/parkersecrecycartoon2009.jpg/>

Doelen van de verdiepende sessie

- Bekend raken met de "Groningse Aanpak"
- Reflecteren op deze aanpak
- Reflecteren op eigen aanpak:
 - Wat willen we meenemen?
 - Wat is daarvoor nodig?

Who
can tell
me
what I'm
looking
for?

De Shell-papers en de PE gaswinning Groningen

- Start betrokkenheid in 2019
- Dossier selectie, koppeling documenten
- Uitbouwen query
- Methodiek toewijzen documenten aan de vordering van de commissie

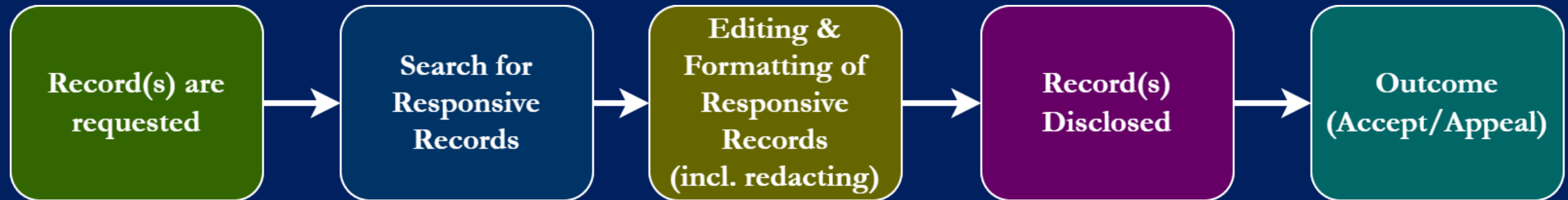
Bron: <https://www.ftm.nl/dossier/shell-papers>

Bron: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-28922.html>

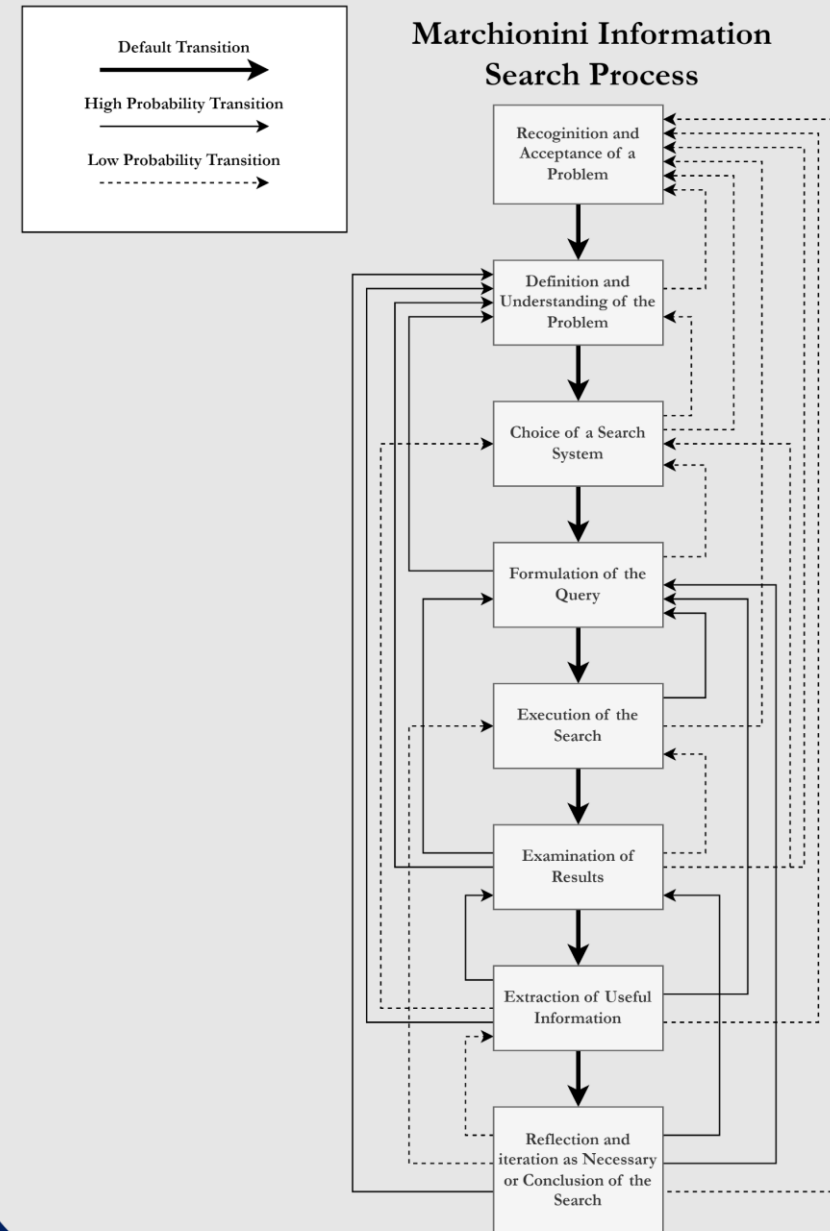
The Freedom of Information request Handling Process

(Luscombe & Walby, 2017; Carter & Stratton, 2021)

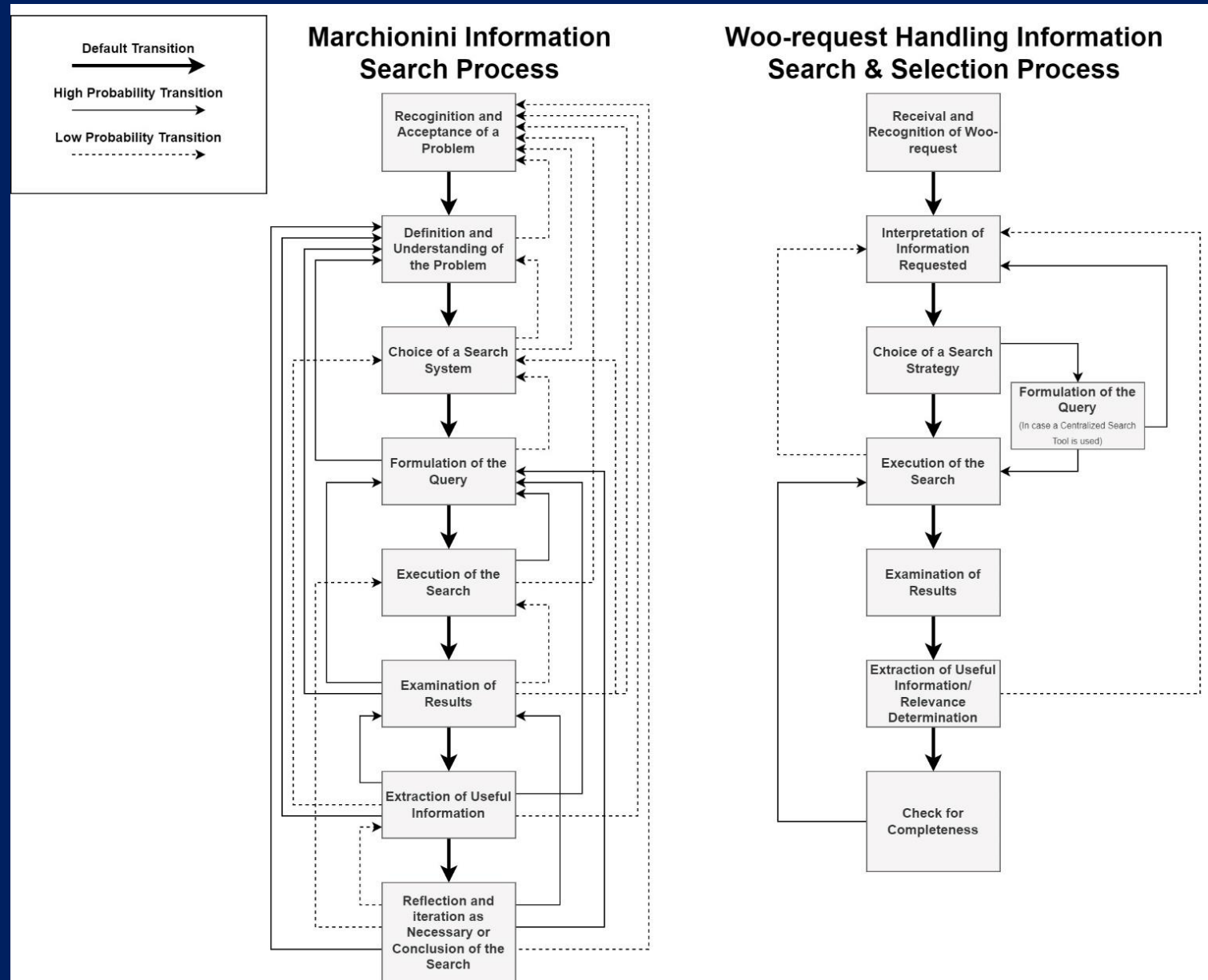

Woo-verzoek als informatiezoekproces (IZP)

- **Definitie van een informatiezoekproces (IZP):**
 - *“de constructieve activiteit van de gebruiker om betekenis uit informatie te halen om zijn of haar kennis over een bepaald probleem of onderwerp uit te breiden”* (Kuhlthau, 1991, p. 361).
- **Karakteristieken van een IZP:**
 - Zeer **iteratief**
 - Faciliteert een **leerproces**
 - Vervult een **“informatiebehoefte”**

Vergelijking van het Woo-verzoek IZP

NorthH2

Windenergie & Waterstof

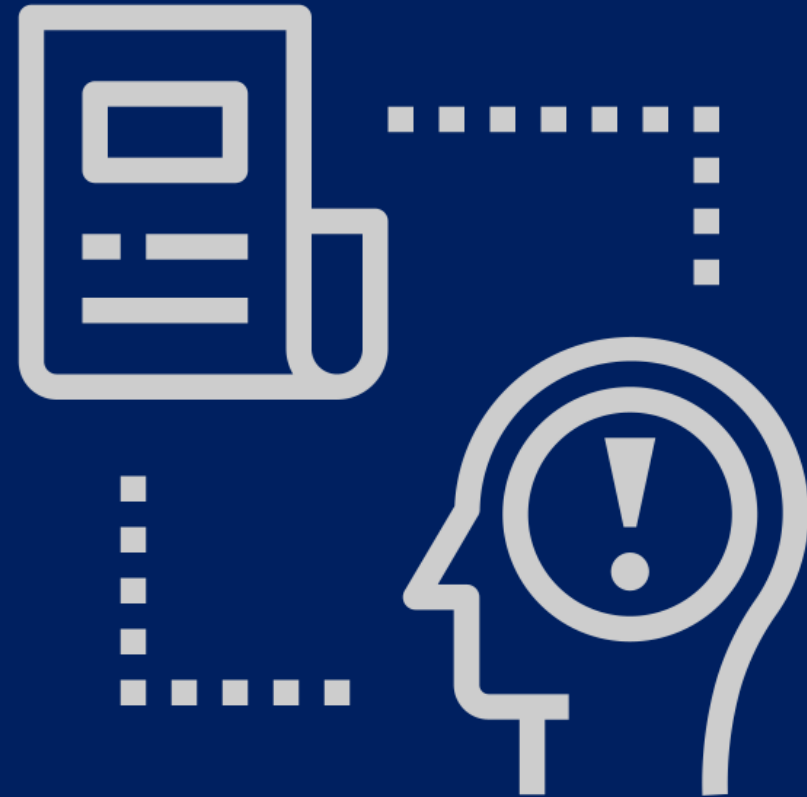
- “Oude stijl”
- Betrokkenheid van 10 personen
 - Waarvan 2 bestuurders en 1 directeur
 - Volledige export mailboxen
- Overleg met indiener
- Initieel 25000 “hits” → 980 documenten openbaar
- Data-gedreven motivatie van besluit
- Recyclen reeds openbaargemaakte informatie: de hash-waarde

Bron: <https://www.gasunie.nl/nieuws/grootste-groene-waterstofproject-van-europa-start-in-groningen>

Woo-verzoek IZP Invloeden

- **Doelen van het Woo-verzoek IZP**
 - Snelheid
 - Compleetheid
 - Traceerbaarheid van het proces
- **Geïdentificeerde invloeden IZP**
 1. De scope van het verzoek
 2. De interpretatie van het verzoek
 3. De kwaliteit en "fit" van de metadata
 4. Autorisatie/Toegang tot informatie
 5. Beoordeling van relevantie en compleetheid
 6. Het meewerken van de verzoeker

Het Oostpolder Verzoek

- Eerste keer nieuwe stijl!
- Betrokkenheid van 8 personen
 - Waarvan 2 bestuurders en 1 domeinleider
 - Volledige export mailboxen
- Samen met verzoeker query's uitvoeren
 - Start met 12000 documenten
- Deelbesluiten:
 - Besluit 1: 108 documenten
 - Besluit 2: 68 documenten
- Prettige samenwerking met verzoeker

Bron: <https://www.or-quest.nl/eemshaven-oostpolder/>

Woo-verzoek IZP

Verbetermogelijkheden

1. Interactie
2. Iteratie
3. Zoekmethode

Focusgroep discussie uitkomsten

- **Zorgen van deelnemers**

- Interactie & Iteratie worden gebruikt als vertragingstrategieën
- Het zoekproces is onnavolgbaar
- "Informatie FOMO"
- Algeheel wantrouwen → "Doe dan maar alles!"

- **Suggesties van deelnemers**

- **Complete & objectieve zoekslag**

- Een centraal toegankelijk archief, zoeken met zoeksoftware

- **Introduceer nuttige interactie**

- Betrokkenheid van personeel dat écht iets te zeggen heeft over de behandeling
- Zorg voor inhoudelijke kennis in gesprek
- Betrekken degene die daadwerkelijk zoekt, praat ook over het zoekproces

Snel Internet Groningen

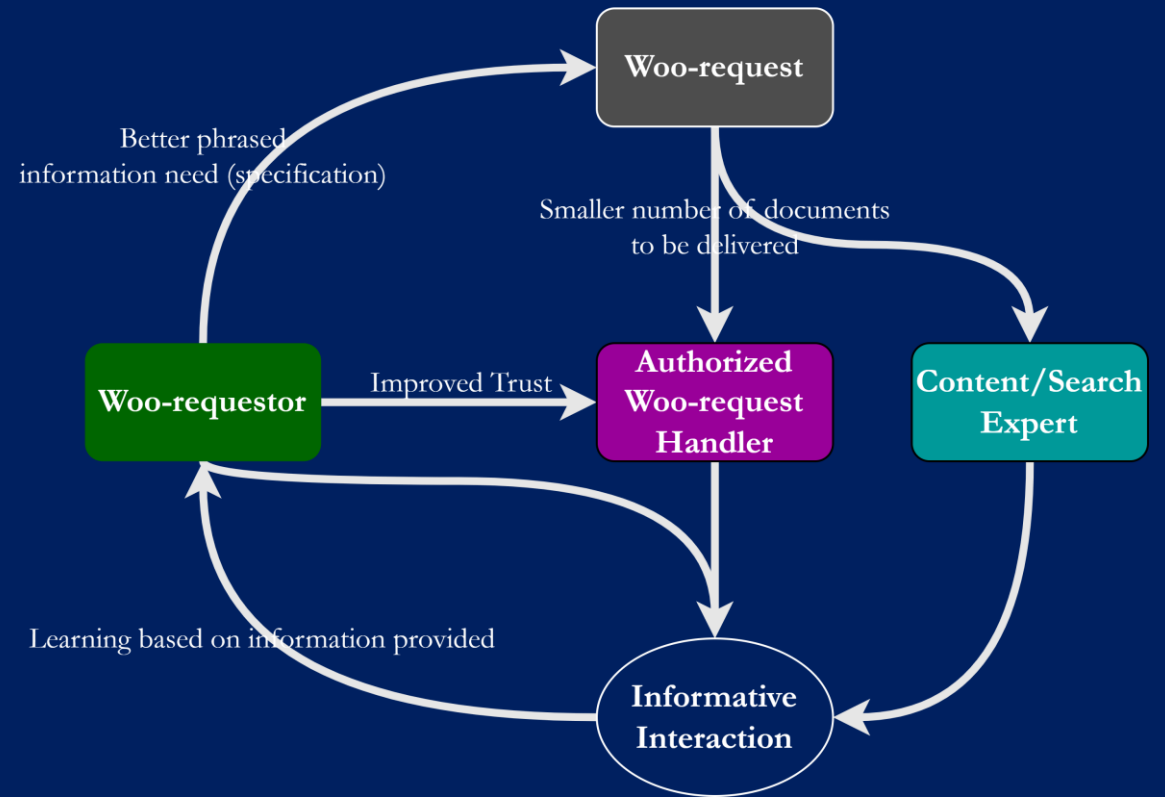
- Gebruik vertrouwelijke voorinzage
- Mailbox van 1 sleutelfiguur
- Eerste query: 15000 resultaten
- Overleg met indiener: -3000
- Deelbesluit 1: 35 documenten
 - Bestuurlijk overleg stukken
- Deelbesluit 2: 230 documenten
 - Selectie e-mails 2022-2023
- Deelbesluit 3: 1018 documenten
 - Selectie e-mails 2016-2021

Conclusies van onderzoek (1/2)

- **“Increased Informative Interaction”**
 - Faciliteert leren en dus specificatie
 - Verwacht dat dit vertrouwen stimuleert en dus een verbeterde samenwerking met de verzoeker

Increased Informative Interaction

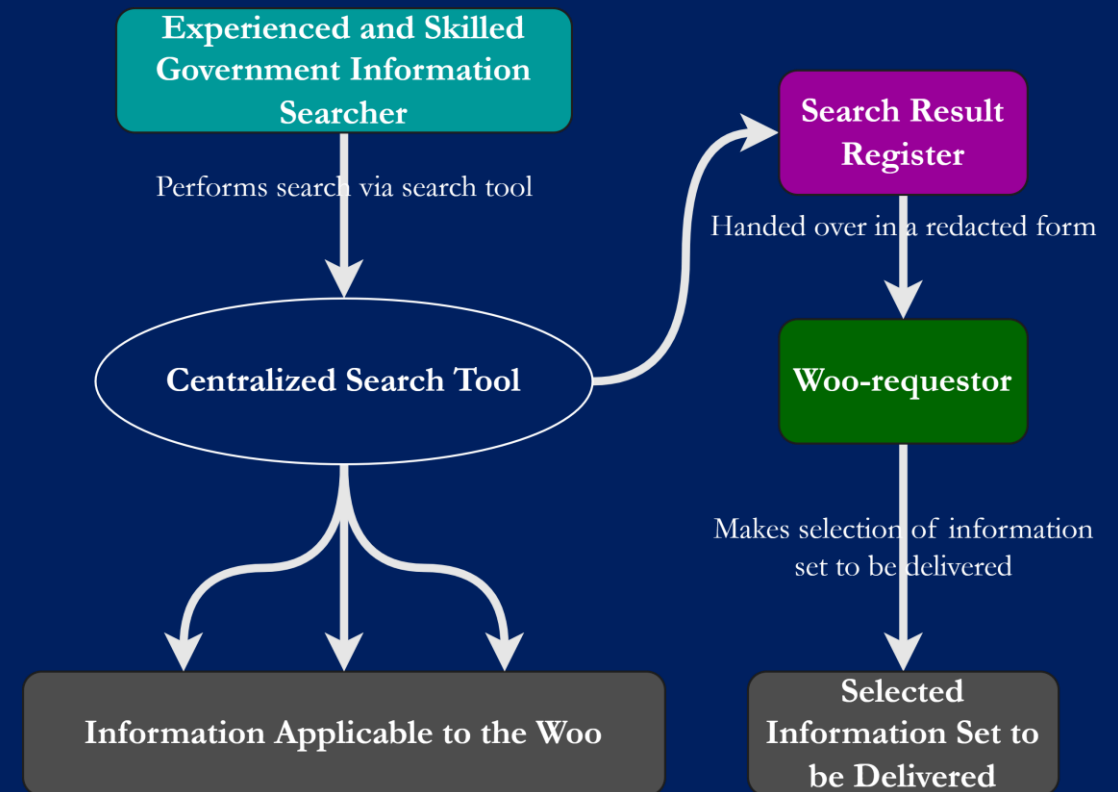

Conclusies van onderzoek (2/2)

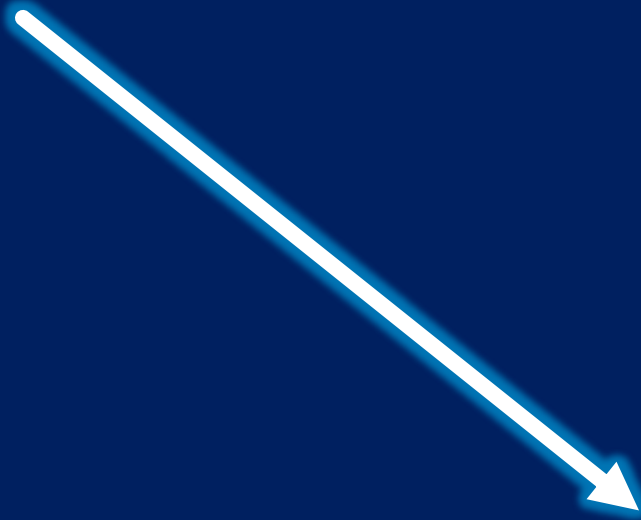
Optimization of a Traceable Search

- **Optimalisatie van een navolgbaar zoekproces**

- Een verzoeker weet niet welke informatie er exact bestaat in "overheids informatieland"
- Gericht op compleetheid
- Een meer objectieve methodiek → stimuleert wederom vertrouwen
- Geeft verzoeker zeggenschap over proces:
 - Zelfeffectiviteit (self-efficacy)

Vragen tot dusverre?

Korte pauze!

Break-out Sessies

- **Opdelen in 4 groepen, probeer mensen te zoeken met een achtergrond/expertise die anders is dan de jouwe.**
- **Met deze groepen gaan we antwoord geven op een viertal vragen, deels aan de hand van scenarios.**
- **Aan het einde wil ik van iedere groep vragen om een pitch te geven (ca. 2 minuten).**

Vraag & Scenario 1:

De Zoekende Verzoeker

Beeld je in, je probeert informatie te krijgen van een overheidsorganisatie, dat is tot op heden nog niet gelukt. Je weet ook niet precies welke informatie er op dit onderwerp bestaat. Om deze reden besluit je een Woo-verzoek in te dienen.

Hoe ziet in deze situatie de ideale behandeling er voor jou (als verzoeker) uit? Hoe kan men jou het beste helpen bij het uitdrukken van jouw informatiebehoefte?

Vraag & Scenario 2: De Overbelaste Expert

Je werkt voor de overheid als enige expert en beleidsmedewerker op het gebied van bloembestuiving en de bijenpopulatie. De laatste tijd ontvang je erg veel Woo-verzoeken waardoor het erg moeilijk is om je werk goed te blijven doen.

Hoe zou jouw organisatie je hierin moeten ondersteunen?

Vraag & Scenario 3: Het Denkbare

Houd de vorige twee scenario's vast en daarin de verschillende belangen van partijen betrokken in een Woo-verzoek.

Welk aspect(en) van de behandeling van Woo-verzoeken wil je als eerste verbeteren? Welke concrete middelen ga je inzetten? Denk bijvoorbeeld aan:

- **Organisatieverandering (mensen, functies, etc)**
- **Technologische innovaties (tools, monitoring, autorisatie, etc)**
- **Etc.**

Vraag & Scenario 4: De Eerste Stappen

Nu je weet waar je op in wil gaan zetten, is de volgende stap de realisatie, welke niet eenvoudig is.

Wat heb jij nodig om ervoor te zorgen dat de eerste stappen écht gezet kunnen gaan worden?

Dank voor uw aandacht!

Blijf hangen voor een drankje en een hapje op de Open Donderdag

Regeringscommissaris
Informatiehuishouding

Kees.Keulemans@minbzk.nl

provincie
groningen

R.Nat@provinciegroningen.nl

Bronnen

Brand-Gruwel, S., Wopereis, I., & Vermetten, Y. (2005). Information problem solving by experts and novices: Analysis of a complex cognitive skill. *Computers in Human Behavior*, 21(3 SPEC. ISS.), 487–508. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2004.10.005>

Bruins Slot, H. G. J. (2022). *Onderzoeksrapport "Openbaarmaking van overheidsinformatie" - "Een rechtsvergelijkend onderzoek naar de wetgeving in Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Slovenië en Estland"* (p. 3). https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z19668&did=2022D42217

Carter, D., & Stratton, C. (2021). Information Systems as Mediators of Freedom of Information Requests. In *Lecture Notes in Computer Science (including subseries Lecture Notes in Artificial Intelligence and Lecture Notes in Bioinformatics): Vol. 12646 LNCS*. Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-71305-8_22

Dinet, J., Chevalier, A., & Tricot, A. (2012). Information search activity: An overview. *Revue Europeene de Psychologie Appliquee*, 62(2), 49–62. <https://doi.org/10.1016/j.erap.2012.03.004>

Instituut Maatschappelijke Innovatie, & Berenschot. (2021). *Verbeterpunten in de informatiehuishouding voor een tijdige en kwalitatief goede afhandeling van Wob- verzoeken*. https://www.informatiehuishouding.nl/Producten+%26+publicaties/rapporten/2021/04/07/verbeterpunten-informatiehuishouding-wob_rddi

Kuhlthau, C. C. (1991). Inside the search process: Information seeking from the user's perspective. *Journal of the American Society for Information Science*, 42(5), 361–371. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1097-4571\(199106\)42:5<361::AID-ASI6>3.0.CO;2-#](https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4571(199106)42:5<361::AID-ASI6>3.0.CO;2-#)

Marchionini, G. (1996). Information Seeking in Electronic Environments. *Journal of Education for Library and Information Science*, 37(1), 81. <https://doi.org/10.2307/40324289>

Marchionini, G., & Shneiderman, B. (1988). Finding Facts vs. Browsing Knowledge in Hypertext Systems. *Computer*, 21(1), 70–80. <https://doi.org/10.1109/2.222119>

Open State Foundation, & Instituut Maatschappelijke Innovatie. (2022). *Ondraaglijk traag, analyse afhandelingen Wob-verzoeken*. <https://openstate.eu/wp-content/uploads/sites/14/2022/01/Ondraaglijk-traag-280122-def.pdf>

RDDI. (2022). *Handreiking - Passief openbaar maken ondersteun je zo! [conceptversie]*. <https://www.informatiehuishouding.nl/informatieprofessionals/leerhuis/cursussen-opleidingen-workshops-en-trainingen/introductie-woo-en-aan-de-slag-met-woo>

Schwartz, J. M., & Cook, T. (2002). Archives, records, and power: The making of modern memory. *Archival Science*, 2(1–2), 1–19. <https://doi.org/10.1007/BF02435628>